

Yleisten puisto- ja viheralueiden uusien kunnossapitoluokkien hyväksyminen, Paraisten kaupunginosa

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto 26.04.2023 § 25
336/10.03.01.01/2023

Valmistelija

Yhdyskuntainsinööri Matias Jensén, puh. 044 358 5724
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto hyväksyi 18.6.2018 Paraisten viheralueiden hoitoluokituksen, jota on siitä lähtien sovellettu yleisten alueiden hoidossa. Sovelletut hoitoluokat pohjautuvat valtakunnalliseen ABC-hoitoluokitukseen, joka perustuu Viherympäristöliiton yhdessä Kaupunginpuutarhurien seuran kanssa vuonna 2007 laatimaan julkaisuun.

VYL (Viherympäristöliitto) on laatinut RAMS 2020 -luokituksen valtakunnalliseksi viheralueiden luokitusoppaaksi. RAMS-luokitusta käytettäessä yleiset viheralueet saadaan laadun, käytön ja kustannustekijöiden puolesta keskenään vertailukelpoisiksi. Kunnossapitoluokka määrittelee laatutason, jonka mukaisena viheralue hoidetaan. Kunnossapitoluokkien lisäksi RAMS sisältää tavoitteet kunnossapitohankkeen tilaamiselle, suunnittelulle, valvonnalle ja omaisuudenhallinnalle.

Koska aikaisempi hoitoluokitus ei ole enää käytössä valtakunnallisesti, Paraisten kaupungin ehdotetaan siirtyvän uusiin RAMS-kunnossapitoluokkiin valtakunnallisten suositusten noudattamiseksi. Paraisten kaupungille ja Keskuspuistolle vuonna 2022 myönnetyn Green Flag Award -palkinnon (GFA) arvioinnissa mainittiin, että kaupungin tulisi siirtyä RAMS 2020 -luokitukseen.

Yleisten puisto- ja viheralueiden arvoperusteita ovat muun muassa seuraavat

- Ekologiset arvot (luonnon monimuotoisuus, luontokokemukset, luontoarvot)
- Esteettiset arvot (visuaalisuus, kauneus, harmonia, taide, tuoksut, ympärivuotisuus)
- Hyvinvointiarvot (terveys, mielihyvä, ilo, nautinto, viihtyisyys, elämyksellisyys)
- Kulttuuriset arvot (arkkitehtuuri-, kulttuuri- ja taideperintö)
- Sosiaaliset arvot (osallisuus, vuorovaikutteisuus, yhteisöllisyys, tasa-arvoisuus, turvallisuus)
- Taloudelliset arvot (ekosysteemipalvelut, ennakoiva terveydenhoito, omaisuudenhallinta, omaisuusarvo, jälleenhankinta-arvo, imagoarvo)
- Tiedolliset arvot (oppiminen, ympäristötieto)

RAMS 2020 -luokitukseen siirtymisen etuna on muun muassa seuraava:

- Kunnossapitoluokkien lisäksi RAMS sisältää tavoitteet kunnossapitohankkeen tilaamiselle, suunnittelulle, valvonnalle ja omaisuudenhallinnalle.
- Helpottaa ja yhtenäistää kilpailutusta ja palveluiden tilaamista muiden kaupunkien ja kuntien kanssa.
- Helpottaa ja parantaa näkemystä ja ymmärrystä siitä, miten hallinnoimme viheralueitamme.
- Johtaa laaja-alaisempaan kokonaisuus- ja kestävyysajatteluun aina varhaisvaiheen suunnitelmista hoitoon ja saneeraukseen.
- Kunnossapitoluokka määrittelee laatutason, jonka mukaisena viheralue hoidetaan.

- RAMS keskittyy viheralueiden arvoajatteluun noudattaen KESY:n (kestävä ympäristörakentaminen) periaatteita niiden kehittämisessä.

RAMS 2020 -luokitukseen siirryttäessä yleisten alueidemme hoidossa ja hoidon tasossa ei tapahdu merkittäviä muutoksia. Esimerkiksi A2-luokan alueista tulee RAMS 2020 -luokituksen mukaan R2-luokan alueita. Huomattavin ero on ehkä se, että aikaisemmassa luokituksessa puhuttiin hoitoluokista, kun taas RAMS 2020 -luokituksessa puhutaan kunnossapitoluokista. Vaikka tätä voidaan pitää pelkkänä vivahde-erona käsitteiden välillä ja käsitteitä keskenään rinnasteisina, RAMS 2020 -luokituksessa pyritään ottamaan huomioon kokonaisuus ja se, miten hallinnoimme yleisiä viheralueitamme taloudellisesti, ekologisesti ja laadullisesti kestävämmällä tavalla. Tämä tarkoittaa sitä, että tunnemme alueemme, olemme kartoittaneet omaisuutemme ja pyrimme aktiivisesti kehittämään toimintatapojemme ja alueitamme. Tavoitteena on siirtyä hoidosta pitkäjännitteiseen ja kestäväan kunnossapitoon. Henkilöstö on jo perehdytetty RAMS 2020 -luokitukseen, joten kehittämistyö on käynnistetty ja sitä voidaan jatkaa.

RAMS 2020 -luokitukseen siirtymisen lisäksi tavoitteena on samanaikaisesti inventoida kaupungin yleiset viheralueet eli muun muassa puistokalusteet ja puut siten, että omaisuus on kartoitettu kevääseen 2024 mennessä. Sen jälkeen voidaan aloittaa yleisten viheralueidemme hallinnointisuunnitelman laatiminen. Tarkoituksena on myös, että omaisuus, kunnossapitoluokat ja viheralueemme ovat julkisesti saatavilla olevaa avointa dataa ja että data saadaan liitettyä yhteen Granlund Managerin kanssa, jotta ihmisiltä tuleva palaute ohjautuu suoraan viheralueidemme hallinnoijalle QR-koodien avulla.

Tässä vaiheessa nykyiset hoitoluokat on muunnettu RAMS 2020 -luokituksen mukaisiksi vain pienin teknisin muutoksin. Tästä syystä kunnossapitoluokkia ei ole tarpeen asettaa julkisesti nähtäville eikä pyytää niistä lausuntoja.

Myöhemmässä vaiheessa myös saariston hoitoluokat muunnetaan RAMS 2020 -luokituksen mukaisiksi.

Paraisten kaupungin hallintosäännön §:n 22 mukaan puistojen ja muiden yleisten alueiden kunnossapitoluokituksista päättäminen kuuluu kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaostolle.

Liite	RAMS 2020:n mukaiset kunnossapitoluokat, Paraisten kaupunginosa
Oheismateriaali	Merkkien selitykset sisältävä esitys
Esittelijä	Tekninen päällikkö Jonas Nylund, puh. 050 428 3774 etunimi.sukunimi@parainen.fi
Päätösehdotus	Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto merkitsee tiedoksi ja hyväksyy Paraisten kaupunginosaan yleisten puistojen ja viheralueiden RAMS 2020:n mukaiset kunnossapitoluokat. Kunnossapitoluokkia sovelletaan, kun päätös on saanut lainvoiman.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Puistomestari A.B., kunnossapitoinsinööri S.I., Parfixin toiminnanjohtaja S.Ö.,
katualueiden työnjohtaja K.S.